

Værd at vide, når du vil genbruge gamle byggematerialer

Genbrug har næsthøjest prioritet i affaldslovgivningen. Vigtigst er det naturligvis at forebygge, at der opstår affald, men når det ikke er muligt, er næstbedste løsning at genbruge til samme formål.

Udover at det er et lovkrav at prioritere genbrug over anden nyttiggørelse eller bortskaffelse – når det giver mening ud fra en livscyklusbetragtning – kan der være mange andre gode grunde til at genbruge gamle byggematerialer – fx æstetiske, kulturelle, historiske eller økonomiske grunde.

Det særlige med materialer til genbrug er, at de ikke betragtes som affald og dermed ikke er omfattet af øvrige regler i affaldslovgivningen. Gamle byggematerialer til genbrug kan sælges frit af alle og til alle, dog med de begrænsninger som andre regler/love måtte føre med sig.

Det er ejeren af de gamle byggematerialer, der i vidt omfang bestemmer, om vedkommende vil skille sig af med materialerne som affald eller ej.

Hvad er genbrug?

Genbrug er, når produkter eller komponenter bruges igen til samme formål, som de var udformet til oprindeligt.

For at være genbrug skal de gamle produkter sælges og leveres videre uden først at have været indsamlet som affald. Produkterne må dog gerne kontrolleres, rengøres og repareres.

Vær dog opmærksom på, at afhængig af hvad du får gjort ved produkterne før genbrug, er der risiko for, at de skifter status fra genbrug til affald. Læs mere på næste side.

I en gammel gasbetonstald syd for Aarhus er der nu indrettet en familieboli. Her blev fundament, gulve og konstruktion genbrugt. Og døre og køkken er genbrugsmaterialer fra andre bygninger. Projektet var nomineret til Renover prisen i 2015 og udstillet på arkitekturbiennalen i Venedig i 2016.

<https://renover.dk/projekt/fra-stald-til-bolig/>

OBS! når du vil genbruge byggematerialer

Materialerne skal være genbrugsegne

Før du kan genbruge gamle produkter og materialer til samme formål igen, kan det være nødvendigt, at de fx skal rengøres, klargøres eller repareres. Omfanget af klargøringen og hvem, der gennemfører den, afgør, om der fortsat er tale om genbrug, eller om produkterne skifter status til affald og derved skal følge reglerne i affaldslovgivningen.

Hvis en indsamling af materialerne som affald og behandling på et behandlingsanlæg er nødvendig, er der ikke længere tale om genbrug. Vær også opmærksom på, at det i sidste ende er kommunen, der afgør om et stof eller genstand er affald eller ej.

Materialerne skal overholde lovgivningskrav

Byggevarer skal altid leve op til de tekniske krav, der er relevante for anvendelsen. De skal overholde kravene i Bygningsreglementet – også når der er tale om genbrugte byggematerialer, og uanset om byggevarerne bruges til nybyggeri eller i eksisterende bygninger. Den der bygger skal efter byggelovgivningen sikre, at de materialer, der anvendes i byggeriet, ikke udgør en sikkerheds- eller sundhedsmæssig risiko. Det kan bl.a. handle om styrkemæssige egenskaber, el-sikkerhed eller risiko for at sprede skadelige stoffer til indeklimaet. Læs mere i VCØBs kvikguide om [Krav til genbrugte og genanvendte byggematerialer](#).

Der skal være et marked eller en modtager for materialerne

Ejeren af genbrugsmaterialerne skal kunne redegøre for, hvordan materialerne forventes at blive anvendt, da tidsubegrænset oplagring vil kunne medføre, at materialerne skifter status fra genbrug til affald. Materialer til genbrug kan som udgangspunkt transporteres frit mellem kommunerne.

Materialer må ikke være omfattet af forbud om miljøfarlige stoffer

Materialer til genbrug er ikke omfattede af affaldsreglerne. Derfor gælder grænseværdier for de miljøfarlige stoffer i affald heller ikke. Der er dog alligevel grænseværdier, som findes i andre regelsæt. Fx er der forbud mod genbrug for materialer indeholdende over 50 mg/kg PCB (jf. POP-Forordningen og PCB-bekendtgørelsen) og materialer med asbest (jf. asbestbekendtgørelsen)

Blyholdige produkter (fx døre eller vinduer med maling) må gerne genbruges, da forbud mod salg ikke gælder for brugte produkter, der opfyldte de danske lovkrav dengang, de først blev solgt på det danske marked (jf. bekendtgørelse om forbud mod import og salg af produkter, der indeholder bly).

Materialer, der er gode til genbrug

Grundlaget for at kunne genbruge er, at det er muligt at adskille og sortere produkter og materialer. Der er en række materialer og produkter, som typisk giver oplagte muligheder for genbrug:

- *Facaden:* Mursten kan renses af og bruges igen. Nogle typer af facadeplader kan også genbruges.
- *Konstruktionen:* Ved renoveringer er der gode muligheder for at genbruge dele af konstruktionen.
- *Tekniske anlæg:* Giver ofte mulighed for genbrug.
- *Indvendige byggematerialer:* mange indvendige byggematerialer kan genbruges, fx døre og vinduer, gulvbrædder, køkken- og skabelementer, sanitet, natursten og/eller fliser.

Kontakt VCØB, hvis du har spørgsmål af generel karakter om byggeaffald, og læs mere om anmeldelse, screening og kortlægning på VCØBs hjemmeside under love og regler.